

[Palle Simonsen]

Den konservative holdning, når vi nu skal tage stilling forud for den endelige finanslovs behandling, er, at vi ikke har nogen muligheder for at medvirke til et forslag af et omfang som dette, og vi har slet ikke mulighed for at gøre det på et tidspunkt, hvor vi ikke kender regeringens økonomiske politik, som vi forstår først bliver forelagt i begyndelsen af december måned med henblik på en vedtagelse inden jul. Vi må naturligvis kende retningslinjerne i denne økonomiske politik, og vi må, som jeg sagde det før, kende den endelige finanslov, inden vi kan begynde at tage stilling til, i hvilket omfang det eventuelt måtte være nødvendigt at give ministeren en bemyndigelse til at opsuge likviditet i samfundet nødvendiggjort af den budgetpolitik, som regeringen har ført nu gennem en række år.

Jeg skal ikke i øvrigt gå ind i den almindelige økonomiske diskussion om dette – den får vi, som jeg nævnte, under tredjebehandlingen af finanslovsforslaget – men blot sige, at det for os er besynderligt, at regeringen kommer med dette ønske på nuværende tidspunkt. Vi tager det som et udtryk for en fejlslagen økonomisk politik, og vi mener ikke, det er rimeligt, at folketinget skal behandle et sådant forslag, før vi kender rammerne for, hvad regeringen ønsker sig med hensyn til den økonomiske politik fra 1. januar næste år.

Bertel Haarder (V):

Jeg beklager, at jeg på grund af manglende varsel, mens jeg var i finansudvalget, måtte bryde talerrækken, men den sidste forsinkelse her var dog ikke min, men formandens skyld.

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Undskyld, jeg tror ikke, man skal gå i diskussion med formanden.

Bertel Haarder (V):

Undskyld.

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Ja tak.

Bertel Haarder (V):

Venstre har altid været rede til at hjælpe med at bøde på skaderne i dansk økonomi, også selv om det ikke er vores skyld, at det er gået så galt, som det er. Vi hjælper gerne med at slukke brande, også selv om vi ikke selv har antændt dem. Derfor har vi også været villige til at give skiftende regeringer lånebemyndigelser, så vi kan få opsuget nogle af alle de alt for mange penge, staten pumper ud gennem stigende underskud på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget. Hvis pengene ikke opsuges, bliver de jo brugt til andre ting, herunder indkøb i udlandet, som forværrer betalingsbalancen, og derfor skal denne købekraft neutraliseres.

Men den enorme låntagning har jo nogle meget store omkostninger. Staten oversvømmer obligationsmarkedet og forhøjer den obligationsrente, som erhvervslivet og husbyggere skal betale. Samtidig bliver kommende års skatteydere belastet med enorme renteudgifter, som i de kommende fire år vil sætte underskuddet i vejret fra i dag 20 mia kr. til 30 mia kr. i 1983 og altså alene på grund af øgede renteudgifter.

Statens nettolåntagning har udviklet sig på følgende chokerende måde: i 1976 udgjorde den 22 pct. af nettotilgangen af børsnoterede obligationer. I 1977 udgjorde den 33 pct. af den samlede nettotilgang, i 1978 kom det op på, at staten satte sig på 41 pct. af den samlede nettotilgang eller 14 mia kr. regnet til kursværdi. Denne stigning synes at fortsætte: obligationsrenten er kommet op over 17 pct. og sætter måske rekord netop i disse dage godt hjulpet af diskontoforhøjelsen i september fra 9 pct. til 11 pct.

Samtidig er erhvervenes forrentning af den investerede kapital faldet drastisk. Ifølge den analyse, som Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk har ladet foretage blandt 600–700 danske virksomheder, er forrentningen af den investerede kapital stik mod den øvrige renteudvikling faldet fra 10,5 pct. i 1976 til 8,5 pct. i 1978. Dette kan ikke fortsætte. Det ødelægger, som alle kan se, vore muligheder for at producere os ud af krisen. Det var det, der i september fik venstre til at kræve besparelser og indkomstpolitik. Det var derfor, vi fik valg, og det var det, vi gik til valg på.

Hvis vi nu forlods gav regeringen denne lånebemyndigelse, kunne der deri ligge en godkendelse af og en opfordring til fortsat